

Promovarea unei
culturi feroviare
pozitive a **siguranței**

Promovarea unei culturi pozitive a siguranței la nivelul căilor ferate din Europa

1. Ce reprezintă „cultura siguranței”?

Culturile, ca tipare comune de gândire și de acțiune, se dezvoltă atunci când oamenii interacționează și trebuie să coopereze în vederea îndeplinirii unor obiective comune.

Cultura siguranței se referă la interacțiunea dintre cerințele sistemului de management al siguranței (SMS), modul în care oamenii înțeleg aceste cerințe – pe baza atitudinilor, a valorilor și a convingerilor lor – și acțiunile efective ale oamenilor, reflectate în deciziile și comportamentele lor.

Pentru o performanță durabilă în materie de siguranță, este necesar să se coreleze aspectele structurale (SMS) și cele culturale din cadrul unei organizații.

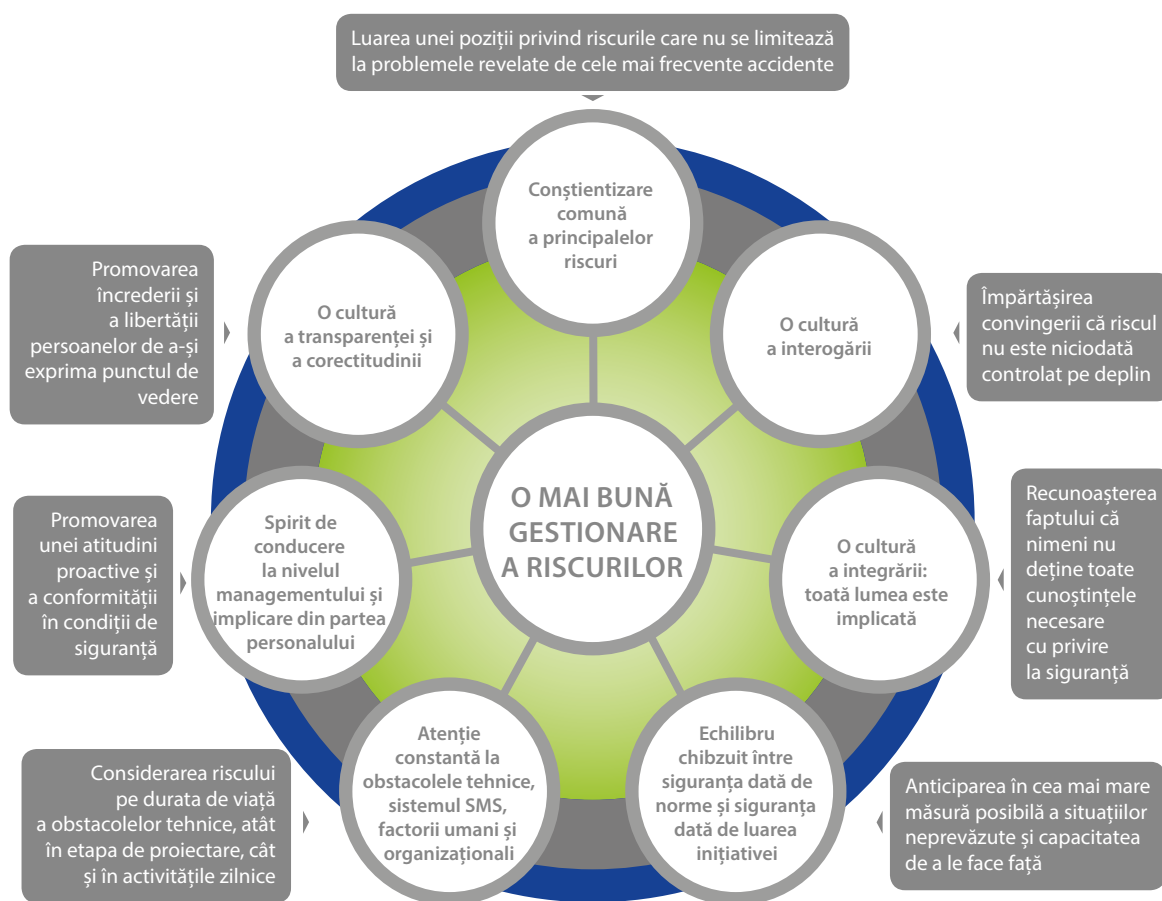
O cultură pozitivă a siguranței se caracterizează prin angajamentul colectiv al conducerii și al tuturor persoanelor de a acționa întotdeauna în siguranță, în special atunci când se confruntă cu obiective concurente.

Atunci când este integrată în conceperea activităților operaționale siguranța facilitează desfășurarea activității.

Pentru a înțelege cultura siguranței în cadrul unei organizații, specialiștii și cercetătorii au realizat modele care implică de obicei un ansamblu de trăsături ale unei culturi pozitive a siguranței. Figura 1 ilustrează un astfel de model.

Figura 1: Model de cultură a siguranței

Pe baza lucrărilor recente ale Institutului pentru o cultură a siguranței industriale, www.icsi-eu.org

2. Cultura siguranței feroviare în Europa

Modelele de cultură a siguranței feroviare ar trebui să țină seama de impactul regimurilor de reglementare a riscurilor și a mediului din cadrul organizației. Ca exemple, aceste modele identifică gestionarea contractanților și relațiile cu autoritățile de siguranță ca elemente importante.

Figura 2 ilustrează acest lanț de influență la nivelul căilor ferate din Europa: deciziile și comportamentele de la fiecare nivel al sistemului pot să influențeze cultura siguranței existentă în cadrul organizației, indiferent dacă este vorba de o întreprindere feroviară, de un administrator de infrastructură, de o entitate responsabilă cu întreținerea, de un producător, de un contractant etc.

3. Care sunt beneficiile unei culturi pozitive a siguranței?

Pe baza RSSB (2015), www.sparkrail.org

- Reducerea riscului operațional printr-o evaluare mai cuprinzătoare a riscurilor și o mai bună înțelegere a condițiilor și a riscurilor de la locul de muncă de către toate nivelurile organizației
- Reducerea accidentelor de muncă prin eliminarea pericolelor identificate în urma raportării sporite a incidentelor evitate la limită
- Reducerea acțiunilor și condițiilor lipsite de siguranță prin îmbunătățirea angajamentului personalului și prin cultivarea spiritului de conducere
- Reducerea costurilor legate de accidente de muncă și de acțiunile și condițiile lipsite de siguranță
- Îmbunătățirea performanței, printr-o mai bună înțelegere a condițiilor de la locul de muncă
- Îmbunătățirea și eficientizarea SMS, cu proceduri și reguli mai bine adaptate la acțiunile care trebuie întreprinse
- Îmbunătățirea imaginii organizației

Articolul 29 din Directiva privind siguranța feroviară prevede că Agenția evaluează evoluțiile în ceea ce privește o cultură a siguranței până la data de 16 iunie 2024. Articolul 9 alineatul (2) prevede obligația administratorilor de infrastructură și a întreprinderilor feroviare de a dezvolta o cultură a încrederii și a învățării reciproce prin intermediul sistemului de management al siguranței. Aceste idei sunt prezentate în cadrul metodei de siguranță comune privind cerințele sistemului de management al siguranței și în orientările asociate privind evaluarea certificatelor unice de siguranță sau a autorizațiilor de siguranță.

Figura 2: Niveluri care contribuie la cultura siguranței

4. De unde începe îmbunătățirea culturii siguranței în domeniul feroviar?

Orice organizație care dorește să își îmbunătățească cultura siguranței ar trebui să pună în aplicare o strategie susținută de conducerea de la nivelul superior.

O bază bună pentru elaborarea strategiei este oferită de o evaluare a culturii siguranței, care să identifice punctele forte și punctele slabe ale unei astfel de culturi.

Chiar și fără o evaluare, există numeroase moduri în care se pot aduce îmbunătățiri uneia sau mai multor trăsături ale unei culturi pozitive a siguranței. Iată câteva sugestii:

- Înțelegerea și valorificarea a ceea ce deja funcționează bine.
- Adoptarea unei atitudini de încurajare pozitivă, cu recompensarea vizibilă a comportamentelor în favoarea siguranței.

- Crearea unui sistem simplu de împărtășire a motivelor de îngrijorare privind siguranța.
- Utilizarea clauzele contractuale și ale procedurilor de achiziții pentru a accentua importanța siguranței în relațiile cu contractanții și cu furnizorii.
- Definierea și comunicarea așteptărilor pe care le aveți de la un lider în domeniul siguranței

Indiferent ce rol îndepliniți și dumneavoastră puteți contribui la îmbunătățirea culturii siguranței. Împreună cu ceilalți membri va trebui să descoperiți ce este potrivit și ce funcționează pentru organizația dumneavoastră.

Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate

120 rue Marc Lefrancq
BP 20392
F-59307 Valenciennes Cedex
Tel. +33 (0)327 09 65 00

era.europa.eu
Twitter @ERA_railways

Pentru mai multe informații despre cultura siguranței, consultați următoarele site-uri:

- www.era.europa.eu
- www.uic.org
- osha.europa.eu
- www.sparkrail.org
- www.icsi-eu.org
- www.skybrary.aero
- www.iaea.org

Să facem sistemul feroviar mai eficient pentru societate

Oficiul pentru Publicații

Nici agenția și nici alte persoane care acționează în numele agenției nu sunt responsabile de modul în care ar putea fi utilizate informațiile din această publicație.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2018

© Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate, 2018

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor individuale, trebuie solicitată permisiunea direct de la titularii drepturilor de autor.

Paper: TR-06-17-234-RO-C • ISBN 978-92-9205-353-6 • doi:10.2821/5078

PDF: TR-06-17-234-RO-N • ISBN 978-92-9205-347-5 • doi:10.2821/078098